

Ebeveynlerin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi (Hakkâri İli Örneği)

Çağla Gülelçin SUNA¹, Ali ÖZKAN²

¹Çatalca Köyü Soğuksu Mezrası Ortaokulu, Hakkari, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0003-2467-9073>

²Yozgat Bozok Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Yozgat, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-2859-2824>

Email: cagla.gulelcin@outlook.com , ali.ozkan@yobu.edu.tr

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 03.08.2022 - Kabul: 21.11.2022)

Öz

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının incelenmesidir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini 2021 yılında Hakkari ilinde ikamet eden 5.-6.-7.-8. Sınıf öğrenci velileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu Hakkari ilinde ikamet eden toplamda 309 ebeveyn olmak üzere, 161 anne ve 148 babanın gönüllü katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Öncü ve Güven (2011) tarafından geliştirilen 4 faktörlü, 21 maddeden oluşan “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan araştırmada verilerin değerlendirilmesi ve analizinde frekans, yüzde ve ortalama değer gibi tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra, t-Testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda Hakkari ilinde beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumları olumlu yönde yüksektir. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumları puanları incelendiğinde 30 yaş ve altındakilerin puanları en yüksek, 50 yaş ve üstündekilerin puanları en düşük, önlisans ve lisansüstü eğitim düzeyindeki kişilerin puanları en yüksek, ilkokul mezunu olanların puanları en düşük, aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir ve ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir. Ancak cinsiyet faktörü ve gelir düzeyi beden eğitimi dersine yönelik tutumlar açısından belirleyici etken değildir. Ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında yaşlarına, eğitim düzeylerine, spor yapıp yapmama ve spor haberlerini takip edip etmeme durumuna göre anlamlı farklılık tespit edilmiş ancak ebeveynlerin cinsiyetine ve gelir düzeylerine göre anlamlı farklılık saptanmamıştır. Sonuç olarak Hakkari ilinde yaşayan 30 yaşın altındaki, eğitim düzeyi yüksek ve spor bilincine sahip olan ebeveynlerin çocuklarının, beden eğitimi dersi ve spora katılımı konusunda daha olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynler, Beden eğitimi, Spor, Tutum

Examination Of The Attitudes Of The Parents To The Physical Education Course (Hakkari Province Example)

Abstract

The aim of this study is to examine parental attitudes towards physical education lesson. Scanning model was used in the research. The population of the research is 5th-6th-7th-8th grade students residing in Hakkari province in 2021. The class consists of the parents of the students. The sample group was carried out with the voluntary participation of 161 mothers and 148 fathers, 309 parents in total residing in Hakkari. In the study, “Parental Attitude Scale towards Physical Education Lesson” with 4 factors and 21 items developed by Öncü and Güven (2011) was used. SPSS 24.0 statistical package program was used in the evaluation and analysis of the data in the research, and in addition to descriptive statistics such as frequency, percentage and mean value, t-Test and ANOVA tests were used in statistical analysis. As a result of the research, parental attitudes towards physical education lesson in Hakkari province are positively high. When the scores of parental attitudes towards the physical education lesson are examined, the scores of those aged 30 and below are the highest, the scores of those aged 50 and over are the lowest, the scores of those at the associate and graduate education level are the highest, the scores of those who are primary school graduates the lowest, the scores of those who are actively engaged in sports are higher and the average scores are higher. According to the values, those who follow the sports news have higher scores. However, gender factor and income level are not the determining factors in terms of attitudes towards physical education lesson. A significant difference was found in the attitudes of the parents towards physical education lesson according to their age, education level, whether they do sports and whether they follow sports news or not, but there is no significant difference according to the gender and income level of the parents. As a result, it can be said that the children of parents who live in Hakkari, under the age of 30, have a high level of education and have a sports consciousness, have a more positive attitude towards physical education lessons and participation in sports.

Keywords: Parents, Physical education, Sport, Attitude.

Giriş

Beden eğitim ve spor dersi toplumun gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Toplumu oluşturan bireydir ve toplumların ilerlemesi bireylerin kendini geliştirmesi ile mümkündür. Beden eğitimi ve spor dersi bireyin gelişimine pozitif yönde büyük katkılar sağlar. Beden eğitimi ve spor dersi fiziksel aktivitelerde beden gelişimini desteklerken bireyin sosyalleşmesini sağlayarak özgüven gelişimini destekler. Bireyi birçok yönden geliştirir ve bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal alanlarda daha sağlıklı ve donanımlı bir hale getirir. Bireyin gelişimine bu oranda katkı sağlayan bir dersin topluma hizmeti yadsınamaz bir durumdur. Bütün bunlardan dolayıdır ki beden eğitimi dersine yönelik tutumların olumlu yönde olması önemlidir. Bir ulusun yükselmesi ve gelişmesi eğitim ve öğretimle ilgilidir. Toplumun ihtiyaçları doğrultusunda eğitim ve öğretim ihtiyacı doğmuştur. Bu ihtiyaçlar sebebiyle eğitim ve öğretim kurumları insanlar için diğer bazı kurumlardan daha önce gelmektedir. Bu iki faaliyet toplumların geleceği açısından büyük öneme sahip olmasının yanı sıra eğitim ve öğretim önce ailede başlamaktadır (Çalgın, 2003). Çocuk bilgi, serbest zaman deneyimi ve becerilerini aile içinde geçirmiş olduğu yaşantılar sonucunda elde eder ve bu durum onun akademik başarı motivasyonu durumunu etkiler. Eğer ailesinden öğrendikleri okulda öğrendiklerini destekler nitelikteyse birey okul yaşamında daha başarılı olacaktır. Eğer ailenin öğrettiği bilgi, beceri ve tutumlar okul hayatında öğrendikleriyle çelişirse bu durum bireyin akademik başarısını olumsuz etkiler. Bu durum ailenin sahip olduğu alt kültür öğeleri, ebeveynlerin eğitim durumu, aile içinde huzur bozukluğu da çocuğun etkin serbest zaman değerlendirme sürecini akademik başarısını etkileyecektir (Erdem, 2005; Yaşartürk, 2013; Bozkuş, 2014; Özgün vd., 2017). Tutum, nesne, insan veya olaylara yönelik olumlu veya olumsuz değerlendirme olduğu gibi kişinin kendisine yüklenen ve kişiyi ruhsal bir nesne ile ilgili duygu, fikirleri ortaya çıkartan ve öğrenmeye yönelik eğilimlerin bütünüdür (Kılıç ve Yaşartürk, 2020) Ailenin eğitime bakış açısı çocukların eğitim ve öğretimini kendi düşünceleriyle paralel olacak şekilde etkileyecektir.

Genel eğitimin en önemli parçalarından biri beden eğitimi dersidir. Bu ders öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun faaliyetleri müfredatında bulundurarak onların mutlu ve dengeli bir kişilik oluşturmalarına yardımcı olur. Beden eğitimi ve sporun bireyin sağlığı üzerinde de önemli etkileri vardır. Bu boyut göz önüne alındığında bu derse gerekli önemin gösterilmesi önemli bir husustur. Aksi takdirde gerekenden az fiziksel aktivite birçok olumsuzluğa yol açabilir. Örneğin hareketsizlik obezite ve erken ölüm riskini arttırmaktadır. Beden eğitimi ve sporun temel hedefi; bireylerin çeşitli aktiviteler yolu ile gelişimini sağlayıp, tüm öğrencilerin hareketleri uygulama becerisini geliştirmektir. Bireyler üzerinde sosyal, duysal, fiziksel ve zihinsel yönden pozitif yönde büyük etkisi vardır. Anayasamız ve Milli Eğitim temel kanunumuz doğrultusunda, spor faaliyetleri ve beden eğitiminin amaçları kısaca; Milli eğitimin temel amaçlarına uygun, kendisine ve tabii ki topluma saygı duyan fikri hür, vicdanı hür, mutlu ayrıca da milli değerlere sahip çıkan bireylerin yetişmesini sağlamaktır (Günhan ve Başer, 2009). Ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları çocukların da bu derse yönelik tutum oluşturmaları üzerinde büyük etkiye sahiptir. Çünkü ebeveynlere çocukların ilk rol modelidir. Bu araştırmanın amacı Hakkari ilinde ikamet eden ebeveynlerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesidir. Bu araştırma ebeveynlerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını ortaya koymasından önem arz etmektedir.

Materyal ve Metod

Bu bölümde çalışma ile ilgili olarak araştırma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi hakkında bilgiler açıklanmıştır. Bu araştırma 5.-6.-7.-ve 8. sınıf düzeylerinde öğrenim gören ebeveynlerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelde “geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemek” amaçlanır. Araştırmanın konusu olan birey, olay ya da obje, kendi şartları içerisinde olduğu gibi tanımlanmaya ve orataya konulmaya çalışılır. Genel tarama modellerinde, çok fazla sayıda elemandan oluşan bir evren varsa, evren hakkında genel bir yargıya varmak hedefiyle evrenin tamamı veya ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2013).

Araştırma Grubu

Araştırma evrenini 2021 yılında Hakkari ilinde ikamet eden 5.-6.-7.-8. Sınıf öğrenci velileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu Hakkari ilinde ikamet eden 309 öğrenci velisi oluşturmuştur. Bu çalışmanın yapılabilmesi için etik kurul onay belgesi alınmıştır (2021-SBB-0510).

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın teori bölümü, alandaki literatür çalışmalarını tarayarak hazırlanmış, verilerin toplanmasında ise Öncü ve Güven tarafından 2011 yılında geliştirilmiş olan “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 4 faktörlüdür ve madde sayısı da 21’dir.

1. faktörde yer alan maddelerin tamamı beden eğitimi ve spor dersinin nasıl algılandığıyla ilgili olduğu için bu faktöre, algısal boyut, ismi verilmiştir. (5,7,11,12,13,15,17,20)
- 2.Faktörde yer alan maddeler beden eğitimi dersinin işlevleri ile ilgili olduğu için bu faktöre, işlevsel boyut, (1,3,9,10,18),
- 3.Faktörde yer alan maddeler derse olan katılımı destekleme ile ilgili olduğu için bu faktöre, destek boyut, (2,4,6,8), son olarak ise
- 4.Faktörde yer alan maddeler beden eğitimi dersinin önemi ile ilgili olduğu için bu faktöre ise, önem boyutu, (14,16,19,21) adı verilmiştir.

Öncü ve Güven Ölçeğin güvenilirliğini test etmek amacıyla “Cronbach Alpha” güvenilirlik katsayısına bakılmış ve 2 yarı test korelasyonu yani Spearman Brown katsayısına bakılmıştır. Elde edilen değerler sırasıyla 0,90 ve 0,76 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu değerler anne-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla hazırlanan bu ölçeğin, yapılan geçerlik ile güvenilirlik çalışması sonucunda değerler anne-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarının ölçülmesinde kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğu kanıtlanmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmada bu işlem sonunda ölçek puanları hesaplanarak ve puanların normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesi amacıyla basıklık ve çarpıklık katsayıları incelenmiştir. Ölçeklerden elde edilen bu basıklık ve çarpıklık değerlerinin “+3 ile -3” arasında olması normal dağılım için yeterli görülmüştür (Groeneveld ve Meeden, 1984; Moors, 1986; Hopkins ve Weeks, 1990; De Carlo, 1997).

Güvenirlilik Analizi

Cronbach’s alfa katsayısı, ölçeğin güvenirlilik seviyesini vermektedir. Bu katsayı 0 ile 1 arasında değişmektedir. Alfa katsayısına bağlı olarak ölçeğin güvenirliliği aşağıda görüldüğü şekilde yorumlanmaktadır (Nunnally, 1967).

- .00 ..... 40 ise ölçek güvenilir değildir,
- .40 ..... 60 ise ölçeğin güvenirliliği düşük,
- .60 ..... 80 ise ölçek oldukça güvenilir,
- .80 ..... 1.00 ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir.

Tablo 1. Puanların basıklık ve çarpıklık katsayısı

	N	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach'sAlpha
Algısal	309	0,470	-1,152	0,956
İşlevsel	309	-1,396	2,148	0,884
Destek	309	-1,174	1,388	0,880
Önem	309	-1,430	1,990	0,882
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları	309	0,498	0,117	0,832

Elde edilen değerlerde her bir puan için basıklık ve çarpıklık katsayılarının -3 ile +3 arasında olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan yola çıkılarak puanların normal dağılım gösterdiği” sonucuna ulaşılmıştır. Puanların normal dağılım göstermesi sebebi ile çalışmada “parametrik test teknikleri” kullanılmıştır. Ölçek puanının demografik özelliklere göre farklılık gösterme durumunun analizi edilmesi “t testi ve ANOVA” testi kullanılmıştır. T testi, iki gruplu demografik değişkenlerin analizinde kullanılırken, ANOVA testi k (k>2) gruplu değişkenlerin analizinde kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirlilik katsayıları incelendiğinde tüm Cronbach’s Alfa katsayılarının 0,800’den büyük olduğu belirlenmiştir. Buna göre ölçeğin güvenirliliği çok yüksek bulunmuştur.

Bulgular

Tablo 2. Katılımcıların frekans ve yüzde dağılımları

Değişkenler	Gruplar	n	%
Yaş	18 yaş ve altı	9	2,9
	18-30 yaş	57	18,4
	30-50 yaş	167	54,0
	50 yaş ve üzeri	76	24,6
Ebeveyn Dağılımı	Anne	161	52,1
	Baba	148	47,9
Eğitim Düzeyi	Okuryazar değil	77	24,9
	İlkokul	60	19,4
	Ortaokul	63	20,4
	Lise	64	20,7
	Önlisans	22	7,1
	Lisans	16	5,2
	Yüksek lisans	5	1,6
	Doktora	2	0,6
Aktif Olarak Spor Yapıp Yapmama Durumu	Evet	123	39,8
	Hayır	186	60,2
Spor Haberlerini Takip Durumu	Evet	161	52,4
	Hayır	148	47,6
Gelir Düzeyi	1450-1900 TL	118	38,2
	2000-2500 TL	52	16,8
	2600-3000 TL	61	19,7
	3100 TL ve üzeri	78	25,2

Beden eğitimi dersine yönelik anne-baba tutumları ölçek ifadelerine katılım düzeyleri incelendiğinde araştırma sonuçlarına göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları ölçeğinde en fazla katılım gösterilen ifadeler aşağıda verilmiştir.

- 1-Çocuğumun diğer çocuklarla kaynaşması için en uygun ortam, beden eğitimi dersidir.
- 19-Çocuğumun beden eğitimi ve dersi ile ilgili ihtiyaçları, benim için önemlidir.
- 2-Çocuğumu, beden eğitimi dersinin önemi konusunda bilgilendiririm.
- 18-Çocuğumun okulda, kendini özgür hissedeceği en uygun ortam beden eğitimi dersleridir.
- 16-Beden eğitimi dersi, en az diğer dersler kadar önemlidir.
- 3-Çocuğumun güven duygusu, beden eğitimi derslerinde daha çok gelişir.
- 14-Beden eğitimi dersini asla küçümsemem.

Tablo 3. Beden eğitimi dersine yönelik anne-baba tutumları ölçeğinin betimsel istatistikleri

	n	Min.	Max.	Ort.	ss
Algısal	309	8,00	40,00	21,79	10,72
İşlevsel	309	5,00	25,00	20,88	4,12
Destek	309	4,00	20,00	16,59	3,40
Önem	309	4,00	20,00	16,58	3,62
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları	309	29,00	105,00	75,83	12,43

Araştırma sonuçlarına göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları ortalaması 75,83'tür. Buna göre ebeveynlerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne- Baba Tutumları olumlu yönde yüksektir.

Tablo 4. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının yaşa göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

	Yaş	N	Ort.	ss	F	p
Algısal	30 yaş ve altı	66	27,21	11,65	16,362	0,000*
	30-50 yaş	167	21,65	10,55		
	50 yaş ve üzeri	76	17,38	7,89		
İşlevsel	30 yaş ve altı	66	21,98	2,74	3,108	0,046*
	30-50 yaş	167	20,62	4,50		
	50 yaş ve üzeri	76	20,49	4,10		
Destek	30 yaş ve altı	66	17,47	2,48	2,856	0,059
	30-50 yaş	167	16,35	3,65		
	50 yaş ve üzeri	76	16,34	3,41		
Önem	30 yaş ve altı	66	17,59	2,22	3,314	0,038
	30-50 yaş	167	16,31	3,97		
	50 yaş ve üzeri	76	16,30	3,66		
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları	30 yaş ve altı	66	84,26	13,85	26,275	0,000*
	30-50 yaş	167	74,93	11,87		
	50 yaş ve üzeri	76	70,51	7,95		

*p<0,05

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumlarının yaşa göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan ANOVA testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre algısal boyutta yaşa göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre 30 yaş ve altındakilerin puanları en yüksek, 50 yaş ve üstündekilerin puanları en düşüktür. İşlevsel boyutta yaşa göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre 30 yaş ve altındakilerin puanları en yüksek, 50 yaş ve üstündekilerin puanları en düşüktür. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları puanı yaşa göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre 30 yaş ve altındakilerin puanları en yüksek, 50 yaş ve üstündekilerin puanları en düşüktür.

Tablo 5. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının anketi dolduran kişinin

cinsiyetine göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

	Ebeveyn	n	Ort.	ss	t	p
Algısal	Anne	161	21,58	10,44		
	Baba	148	22,01	11,05	-0,356	0,722
İşlevsel	Anne	161	20,66	3,87		
	Baba	148	21,11	4,37	-0,974	0,331
Destek	Anne	161	16,30	3,36		
	Baba	148	16,91	3,42	-1,574	0,117
Önem	Anne	161	16,28	3,74		
	Baba	148	16,91	3,45	-1,540	0,125
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları	Anne	161	74,81	11,53		
	Baba	148	76,95	13,29	-1,510	0,132

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumlarının Anketi Dolduran Kişiye Göre Farklılık Gösterme Durumunun İncelenmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre anneler ile babaların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Tablo 6. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının eğitim düzeyine göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

	Eğitim Düzeyi	N	Ort.	ss	F	p
Algısal	Okuryazar değil	77	19,32	9,87		
	İlkokul	60	19,52	9,14		
	Ortaokul	63	21,62	9,71	3,614	0,003*
	Lise	64	24,08	12,02		
	Önlisans	22	24,64	11,92		
	Lisans ve üstü	23	27,30	11,94		
İşlevsel	Okuryazar değil	77	20,60	4,11		
	İlkokul	60	19,95	4,04		
	Ortaokul	63	20,84	4,35	1,621	0,154
	Lise	64	21,34	4,04		
	Önlisans	22	22,45	4,04		
	Lisans ve üstü	23	21,52	3,59		
Destek	Okuryazar değil	77	16,32	3,44		
	İlkokul	60	15,57	3,57		
	Ortaokul	63	16,67	3,51	2,297	0,045*
	Lise	64	17,09	3,33		
	Önlisans	22	17,73	3,44		
	Lisans ve üstü	23	17,43	1,65		
Önem	Okuryazar değil	77	16,18	3,60		
	İlkokul	60	16,02	3,74		
	Ortaokul	63	16,65	3,71	1,363	0,238
	Lise	64	17,17	3,56		
	Önlisans	22	17,82	3,19		
	Lisans ve üstü	23	16,39	3,45		
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları	Okuryazar değil	77	72,43	10,86		
	İlkokul	60	71,05	9,26		
	Ortaokul	63	75,78	10,98	7,605	0,000*
	Lise	64	79,69	13,56		

Önlisans	22	82,64	16,53
Lisans ve üstü	23	82,65	12,51

*p<0,05

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumlarının eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermeme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan ANOVA testi sonuçları aşağıda tablolar halinde verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre algısal alt boyuta göre eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre lisans ve üstü eğitim düzeyindeki kişilerin puanları en yüksek, okuryazar olmayanların puanları en düşüktür. Destek alt boyutuna göre eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre ön lisans eğitim düzeyindeki kişilerin puanları en yüksek, okuryazar olmayanların puanları en düşüktür. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre ön lisans ve lisansüstü eğitim düzeyindeki kişilerin puanları en yüksek, ilkökul mezunu olanların puanları en düşüktür.

Tablo 7. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

	Spor Yapma Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Algısal	Evet	123	22,90	11,32	1,461	0,145
	Hayır	186	21,05	10,27		
İşlevsel	Evet	123	21,93	3,42	3,913	0,000*
	Hayır	186	20,18	4,39		
Destek	Evet	123	17,71	2,66	5,187	0,000*
	Hayır	186	15,85	3,63		
Önem	Evet	123	17,37	2,91	3,337	0,001*
	Hayır	186	16,06	3,94		
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları	Evet	123	79,90	12,61	4,762	0,000*
	Hayır	186	73,15	11,57		

*p<0,05

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumlarının aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre işlevsel alt boyuta göre aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir. Destek alt boyutuna göre aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir. Önem alt boyutuna göre aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir.

Tablo 8. Beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumlarının spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

	n	Ort.	ss	t	p	
Algısal	Evet	161	21,96	10,83	0,293	0,770

	Hayır	168	21,60	10,63		
İşlevsel	Evet	161	21,57	3,82	3,142	0,002*
	Hayır	168	20,12	4,30		
Destek	Evet	161	17,38	3,04	4,405	0,000*
	Hayır	168	15,72	3,56		
Önem	Evet	161	16,97	3,35	1,983	0,048*
	Hayır	168	16,16	3,82		
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları	Evet	161	77,87	12,49	3,063	0,002*
	Hayır	168	73,59	12,01		

*p<0,05

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumlarının spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları işlevsel alt boyuta göre spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir. Destek alt boyutuna göre spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir. Önem alt boyutuna göre spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık göstermektedir ($p<0,05$) ve ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir.

Tablo 9. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumlarının gelir durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Algısal	1450-1900 TL	118	21,36	10,37	0,685	0,562
	2000-2500 TL	52	20,62	9,98		
	2600-3000 TL	61	21,89	10,94		
	3100 TL ve üzeri	78	23,14	11,58		
İşlevsel	1450-1900 TL	118	20,50	3,79	0,675	0,568
	2000-2500 TL	52	20,88	4,47		
	2600-3000 TL	61	21,38	3,96		
	3100 TL ve üzeri	78	21,05	4,47		
Destek	1450-1900 TL	118	16,20	3,31	1,268	0,286
	2000-2500 TL	52	16,54	3,77		
	2600-3000 TL	61	17,23	2,97		
	3100 TL ve üzeri	78	16,71	3,56		
Önem	1450-1900 TL	118	16,38	3,75	0,659	0,578
	2000-2500 TL	52	16,40	3,78		
	2600-3000 TL	61	17,15	3,23		
	3100 TL ve üzeri	78	16,56	3,60		
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları	1450-1900 TL	118	74,44	11,69	1,596	0,190
	2000-2500 TL	52	74,44	11,45		
	2600-3000 TL	61	77,64	11,90		
	3100 TL ve üzeri	78	77,46	14,26		

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumlarının gelir durumuna göre incelenmesi

amacıyla yapılan ANOVA sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre gelir düzeyi farklı olan gruplar arasında beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Tartışma ve Sonuçlar

Bu araştırmada ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmalarda elde edilen sonuçlara göre araştırmaya Hakkari ilinde ikamet eden 161 anne (%52,1), 148 baba (%47,9) olmak üzere toplam 309 ebeveyn katılmıştır. Katılımcıların %54'ü 30-50 yaş aralığında iken en az dilim ise %2,9 ile 18 yaş altı bireylerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim durumlarına ait frekans dağılımına bakıldığında, %24,9'unun eğitim düzeyi "okuryazar değil" olarak çıkarken %60,2'si aktif olarak spor yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca anneler ile babaların beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları arasında ebeveynin cinsiyeti yönünde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır. Bu çalışmadaki bulgulara paralel olarak Atan ve arkadaşları (2018) tarafından yapılan çocukların beden eğitimi dersine katılımına ebeveynlerin tutumları başlıklı çalışmalarında da ailelerin cinsiyetine göre çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarında arasında anlamlı bir fark bulunmadığını ifade edilmiştir. Öncü (2007), Yıldız ve Özbek (2018) de çalışmalarında ebeveynin cinsiyeti ile beden eğitimi dersine katılımına dair tutumlarda arasında anlamlı bir fark olmadığını ifade etmişlerdir. Ailelerin çocuğun akademik hayatı üzerinde idealleri farklı olsa da genellikle bir uzlaşma söz konusudur. Beden eğitiminin bir sınav dersi olmaması ve akademik hayatı kritik ölçüde etkilememesi ebeveynleri bu hususta bir birey olarak ayırtmamış olabilir. Çocuğu üzerinde otoriter veya serbesti tanıyan aileler de beden eğitimi dersine katılım konusunda bu doğrultuda ayırtmamaktadır.

Bu çalışma kapsamında yapılan analize göre "Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumları" ölçeğinde en fazla katılım gösterilen ifadeler "1-Çocuğumun diğer çocuklarla kaynaşması için en uygun ortam, beden eğitimi dersidir.", "2-Çocuğumu, beden eğitimi dersinin önemi konusunda bilgilendiririm.", "3-Çocuğumun güven duygusu, beden eğitimi derslerinde daha çok gelişir.", "14-Beden eğitimi dersini asla küçümsemem.", "19-Çocuğumun beden eğitimi dersi ile ilgili ihtiyaçları, benim için önemlidir.", "16-Beden eğitimi dersi, en az diğer dersler kadar önemlidir.", "18-Çocuğumun okulda, kendini özgür hissedeceği en uygun ortam beden eğitimi dersleridir.". Bu sonuçlar ebeveynlerin beden eğitimi dersini önemseydiğini ve çocuklarının da bu dersten fayda sağlayacağı görüşünü yansıtmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları ortalaması 75,83'tür. Buna göre Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları olumlu yönde yüksektir. Literatürdeki bulgularımıza paralel olarak Öncü (2007)'nin çalışmasında da ebeveynlerin, çocuklarını beden eğitimi derslerine katılması yönünde tutumlarının yüksek olduğu belirtilmiştir. Yine çalışmamızdaki verilere benzer sonuçlar Yılmaz (2016) ve Cantekin (2014)'ün yaptığı çalışmalarda da görülmektedir.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları puanı yaşa göre farklılık gösterirken ortalama değerlere göre 30 yaş ve altındakilerin puanları en yüksek, 50 yaş ve üstündekilerin puanları en düşüktür. Buna göre 30 yaşından küçük ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik daha olumlu tutum sergiledikleri anlaşılmaktadır. Literatür ele alındığında çalışmamızla aynı bulgulara ulaşan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmamız bu açıdan

benzerlerinden ayrılmakta ve farklılık ortaya koymaktadır. Bulguları araştırmamıza zıt olarak; Şentürk'ün (2019) Şanlıurfa Halfeti'de yapmış olduğu "Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin ve onların ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi" isimli araştırmasında ve Gürbüz (2011)'ün Muğla'da yaptığı çalışmada ebeveyn yaşının öğrencilerin beden eğitimi derslerine yönelik tutumlarını etkilemediği tespit edilmiştir. Yine benzer bir araştırma Doğan'ın (2011) Niğde ilinde yaptığı çalışmada ebeveyn yaş gruplarının beden eğitimi derslerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı saptanmıştır. Bu dizayn edilen çalışma ile diğer çalışmalardaki farklılık göstermesi çocukluk çağından bireye kazandırılacak düzenli fiziksel aktivite ve egzersizi alışkanlığı, bireysel sağlığımızın korunması ve ileride karşılaşılabilecek sağlık tehditlerinin azaltılması veya ortadan kaldırılması konusunda oldukça önemli olduğu ve bu anlamda kişinin sağlıklı olması, sağlıklı yaşam davranışı sergilemesi ve yaşam kalitesini artırabilmesi için fiziksel aktivitesini artırması gerekmektedir. Bireyin sağlıklı bir yaşamın temellerini oluşturabilmesi için öğrencilik yıllarında kişilerin fiziksel aktiviteyi hayatında alışkanlık haline getirilmesi yetişkinlik döneminde kalıcı bir etki bırakacaktır. Bu anlamda öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını algılaması ve hayatında uygulaması kişilere sağlıklı bir yaşam açısından avantaj sağlayacaktır. Bu bağlamda beden eğitimi derslerini daha iyi özümsemiş bireylerin bilinçli hale gelmesi kişinin fiziksel aktivitesini artırması, sağlıklı olması ve sağlıklı yaşam davranışı sergilemesi kişinin yaşam kalitesini artırmaktadır. Öğrencilik yıllarında kişilerin hayatında fiziksel aktivitenin alışkanlık haline getirilmesi ileriki yıllarda daha sağlıklı bir yaşamın temellerini oluşturacaktır. Bu anlamda öğrencilerin sağlıklı yaşam ve fiziksel aktivite boyutlarını bilmesi ve uygulaması yaşam kalitesi açısından kişilere avantaj sağlayacaktır (Bozkuş ve ark., 2013, 45, ...). Bu bağlamda dizayn edilen bu çalışma daha küçük yaştaki bireylerin eğitim düzeyinin daha yüksek olması bireylerin okul eğitimi aldıkları ve spor yaptıkları görülmektedir. Bundan dolayı bu farkın bundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anneler ile babaların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ebeveyn Tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır. Araştırmamızla paralel bulgulara ulaşan Yıldız ve Özbek (2018) de velilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşmamıştır. Ayrıca beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir ve ortalama değerlere göre önlisans - lisansüstü eğitim düzeyindeki kişilerin puanları en yüksek, ilkökul mezunu olanların puanları en düşüktür. Genel olarak ebeveynlerin eğitim seviyesi düşüktür. Ebeveynlerin kırsal bölgede yaşamaları ve bu bölgelerin sosyal ve kültürel şartlarının, imkânların düşük olması eğitim düzeylerinin düşük olmasının ana nedeni olarak söylenebilir.

Çalışmamızdaki bulgulara paralel olarak; Anderson ve arkadaşları (2003) annenin eğitim düzeyi ile ortaokul öğrencilerinin ders dışı etkinliklere katılımı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Çağlayan ve arkadaşları (2004) 12-15 yaş aralığındaki çocuklar üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında, Masia ve arkadaşları (2013) 11-15 yaş aralığındaki çocuklar üzerinde yapmış olduğu araştırmalarında benzer şekilde eğitim düzeyi yüksek olan ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spora katılımını destekledikleri ve ebeveynlerin de çocukları ile birlikte bu etkinliklere katıldığı belirtilmektedir. Öğrenim düzeyi yüksek olan ebeveynlerin çocuklarının bedensel etkinliklere katılımı konusunda çok daha bilinçli olduğu görülmektedir. Tural (2011) tarafından yapılan çalışmaya göre bireylerin eğitim durumu yükseldikçe beden eğitimi dersine karşı tutumlarının da olumlu yönde arttığı ifade edilirken eğitim seviyeleri düştükçe ebeveynlerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının da düştüğü

ifade edilmiştir Yıldız ve Özbek (2018) de çalışmasında velilerin eğitim durumuna göre beden eğitimi dersine yönelik tutumları algısal boyutta fark oluştuğunu saptamıştır. Bu çalışmada elde edilen bulgularımıza zıt olarak ise; Şimşek (2005) tarafından ele alınan, “çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin görüşlerinin değerlendirilmesi” adlı çalışmasında ailelerin eğitim düzeyleri göz önüne alındığında istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmamıştır. Aynı şekilde Yıldız ve Özbek (2018) velilerin eğitim durumuna göre, toplam puanları üzerinde yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir ve ortalama değerlere göre aktif olarak spor yapanların puanları daha yüksektir. Yani aktif spor yapan ebeveynlerin, spor yapmayan ebeveynlere göre derse olan tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Spor yapan aileler sporun birçok alandaki faydalarından haberdar olduğu için tutumlarının daha olumlu yönde oluştuğu söylenebilir.

Araştırmamızla aynı bulgulara ulaşan Kaya (2020) çalışmasında da araştırma dahilinde yapılan istatistiki analizler sonucunda, ebeveynlerin spor yapma ve spor yapmama durumları ile beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları arasında anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Güllü ve arkadaşları (2016), Öncü (2007) ve Yıldız ve Özbek (2018) araştırmasında spor yapan velilerin, spor yapmayan velilere göre, destek boyutunda beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu bunun da çocukların spor yapma durumlarına olumlu etki ettiği sonucuna ulaşmışlardır. Ailede spor yapan birisi olan öğrencilerin olmayanlara oranla ailelerinden daha fazla spor yapması için teşvik görmektedir. O yüzden aileden öğrenilen ve gözlemlenen davranışlar çocuk için daha kolay benimsenmektedir. Keskin (2015) ise yaptığı çalışmada anne ve baba arasında spor yapmaya ilişkin birbirinden farklı sonuçlar ulaşmıştır. Öğrenci annelerinin spor yapma durumlarına göre, beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği ancak babaları spor yapan öğrencilerin, bu derse yönelik tutumlarının babaları spor yapmayan öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğunu belirtmiştir.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları spor haberlerini takip etme durumuna göre farklılık göstermektedir. Ortalama değerlere göre spor haberlerini takip edenlerin puanları daha yüksektir. Sporla ilgili programları izlemenin bireyin spora karşı olumlu yönde bir tutum sergilemelerinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Öncü, 2007). Araştırmamızla aynı bulgulara ulaşan Yıldız'ın (2013) yaptığı araştırma bulguları da desteklemektedir. Yıldız, ebeveynlerin spor haberlerini takip ediyor oluşunun çocuklarının beden eğitimi derslerine katılım konusunda olumlu tutum sergilemelerine neden olduğunu vurgulamıştır. Topal (2019) tarafından Ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin ebeveynleri üzerinde yapılan bir çalışmada ailelerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının fiziksel aktivite düzeylerine göre incelenmiştir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlarda yapılan çalışmamıza paralellik göstermektedir. Atan ve arkadaşlarının (2018) çocukların beden eğitimi dersine katılımına ebeveynlerin tutumları başlıklı çalışmalarında da ailelerin cinsiyetine göre çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca Öncü (2007), Esen (2010) ve Yıldız (2013), Keskin (2016) yapmış oldukları çalışmalarda bu bağlamda anlamlı bir fark tespit edilmediğini belirtmiştir. Literatürdeki bulgular ile bizim araştırmamızdaki bulgular paralellik göstermektedir. Araştırmamızla zıt bulgulara ulaşan, Öztürk ve Yaşar (2018) tarafından

yapılan ve “İmam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik ana ve baba tutumlarının farklı değişkenler açısından incelediği” çalışmalarında çalışmaya katılan ebeveynlerin cinsiyetleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırma ile bizim araştırmamızın bulgularının farklılık gösterme sebebi, araştırmaların farklı kültürlere sahip farklı ebeveynler üzerinde yapılmış olması olabilir.

Gelir düzeyi farklı olan gruplar arasında beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır. Araştırmamıza paralel olarak Gürbüz (2011) de Muğla ilinde yaptığı çalışmada katılımcıların ailelerinin aylık gelir durumları ile beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir. Buradan da öğrencinin aile gelir düzeyi beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarda belirleyici olmadığı sonucu çıkarılabilir. Keskin (2015) de çalışmasında ebeveynlerin gelir durumu ile beden eğitime spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Kaya (2020) de çalışmasında gelir durumundan farklı olarak meslek kolları üzerinden gelir aralığı yaratıp bu analizi gerçekleştirmiş ve sonuca göre ebeveynlerin mesleklerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Bu bulgulara zıt bir sonuç elde eden Kızılkaya (2009) ise Adana-Kozan ilçesinde yaptığı ebeveynlerin gelir durumunun çocukların beden eğitimi ve spora katılımı ve bakış açılarını yönlendirmede etkili bir faktör olduğunu belirtmektedir. Kotan ve arkadaşları (2009) yapmış oldukları çalışmada, Ailelerin gelir düzeyi yükseldikçe beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olarak arttığı saptamasında bulunmuştur. Tural (2011) da benzer şekilde ebeveynlerin mesleki durumları ile beden eğitimi dersine katılıma yönelik tutumlar arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Gelir düzeyi yüksek meslek sahibi ebeveynlerin çocuklarını spor aktivitelerine katılımında daha olumlu tutumlar göstermektedir. Güllü ve arkadaşları (2016) araştırmaları neticesinde ailelerin gelir düzeyi yükseldikçe çocuğunu spor okullarına gönderme oranının da arttığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu düşünüş, öğrencilerin ailelerinin gelir seviyesine istinaden sosyal-sportif olanaklarının ve çevresinde elde edebileceği imkânların çeşitliliğine artışına bağlı olarak yorumlanabilir.

Yapmış olduğumuz araştırmanın sonuçlarına göre Hakkari ilinde ikamet eden anne- babaların beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde yüksek olduğu görülmüştür. Bu hususta çalışmamızı destekleyen birçok araştırma bulunmaktadır ve bu araştırmalardan yukarıda bahsedilmiştir. Buradan yola çıkılarak ülkemizde beden eğitimi ve spor dersine yönelik anne ve baba tutumlarının olumlu olduğu söylenebilir. Araştırmamızın sonuçlarına göre ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına bakıldığında; tutum puanları ebeveynin yaş grubuna, eğitim düzeyine, aktif spor yapıp yapmama durumuna ve spor haberlerini takip edip etmeme durumuna göre anlamlı farklılık gösterirken; tutumlar ebeveynin cinsiyetine ve gelir düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Alan yazında yapılan araştırmalarda genel olarak yaş grubunun beden eğitime yönelik ebeveyn tutumu üzerinde etkili olamadığı görülmektedir ancak Hakkari özelinde durum farklıdır ve Hakkari ilinde ikamet eden ebeveynlerin yaş grubuna göre bu husustaki tutumları farklılık göstermiştir. Bu durum da araştırmamızı diğer araştırmalardan farklı kılmıştır.

*Bu çalışma “Ebeveynlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi (Hakkâri İli Örneği)” başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

KAYNAKLAR

- Anderson, J. C., Funk, J. B., Elliott, R., & Smith, P. H. (2003). Parental support and pressure and children's extracurricular activities: Relationships with amount of involvement and affective experience of participation. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 24 (2): 241-257.
- Bozkuş, T., Türkmen, T., Kul, M., Özkan, A., Öz, Ü., Cengiz, C. (2013). Determine and relationship of physical activity level and healthy lifestyle behaviors in physical education students. *International Journal of Science, Culture, and Sport*, (3): 42-56.
- Bozkuş, T. (2014). A Research on identifying the need for distance education for national athletes who study in school of physical education and sport. *TOJDE*, 15: 282-290.
- Cantekin T. U, (2014). İlköğretime Başlayan Çocukların Ailelerinin Spora ve Beden Eğitimi Dersine Bakış Açısını Belirlemek. *Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun*.
- Cantürk-Günhan, B., Günhan, B. C. ve Başer, N. (2009). Probleme dayalı öğrenmeye ilişkin öğrenci, öğretmen ve öğretim üyelerinin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3 (1), 134-155.
- Çağlayan, A. (2004). 12-15 Yaş Grubu Spor Yapan Öğrencilerle Spor Yapmayan Öğrencilerin Okul Başarıları Yönünden Karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya*.
- Çalgın, R. E. (2003). Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mevcut Durumlarının Değerlendirilmesi ve Mesleki Sorunlarının Tespiti. *Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde*.
- De Carlo, L.T. (1997). On the Meaning and Use of Kurtosis. *Psychological Methods*, 2: 292-307.
- Doğan, N, (2011). Niğde İlinde Bulunan Farklı Statüdeki Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumları Ve Fiziksel Uygunluk Düzeylerinin Araştırılması. *Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde*.
- Erdem, A. R. (2005). Öğrenmede etkili yollar: Öğrenme stratejileri ve öğretimi. *İlköğretim-Online*, 4 (1), 1-6.
- Esen, S. A. (2010). İlköğretim Okullarında Okuyan ve Voleybol Sporcusu Olmayı Seçen Etkisi İncelenmesi. *Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul*.
- Groeneveld, R. A. & Meeden, G. (1984). Measuring skewness and kurtosis. *The Statisti Cian*, 33: 391-399.
- Güllü, M., Cengiz, Ş. Ş., Öztaşyonar, Y. ve Kaplan, B. (2016). Ortaokul öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Şanlıurfa ili örneği). *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (2), 49-61.
- Gürbüz, A. (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Muğla İli Örneği). *Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla*.
- Güven, Ö. ve Öncü, E. (2006). Beden Eğitimi ve Spora Katılımda Aile Faktörü. *Aile ve Toplum Dergisi*, 3 (10): 81-90.
- Hopkins, K. D. & Weeks, D. L. (1990). Test for Normality and Measures of Skewness and

Kurtosis. Their Place in Research.

Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.: Ankara.

Kaya, A. (2020). İlköğretim Kurumları İkinci Kademedeki Öğrenim Gören Öğrencilerin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Yönelik Görüş Ve Tutumlarının İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Bartın*.

Keskin, N., Öncü, E. ve Küçük, K. S. (2016). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz-yeterlikleri. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (1): 93-107.

Keskin, Ö. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi: Sakarya İli Örneği. *Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya*.

Kılıç, D. ve Yaşartürk, F. (2020). The study of the relationship between the attitudes of students in secondary education institutions towards physical education and sports lessons and their social skill levels. *The Online Journal of Recreation and Sport*, 9 (2): 13-25.

Kızılkaya A, (2009). Lise Öğrencilerinin Spora Katılımında Ailenin Etkisi. *Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin*.

Kotan, Ç., Hergüner, G. ve Yaman, Ç. (2009). İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi (Sakarya İl Örneği). *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 49- 58.

Masia J. R., Plaza D. M., Gonzalez V. H., Deltell C. J. & Roriguez J. C. (2013). Parental Attitudes Towards Extracurricular Physical and Sports Activity in School-age Children. *Journal of Human Sport and Exercise*, 3 (8): 861-876.

Moors, J. A. (1986). The Meaning of Kurtosis:DarlingtonReexamined. *The American Statistician*, 40: 283-284.

Nunnally, J. C. (1967). *Psychometric Theory*. McGraw-Hill, Inc.: New York.

Öncü, E. (2007). Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları ve Beklentileri. *Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara*.

Öncü, E. ve Güven Ö. (2011). Ana-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2: (2).

Özgün, A., Yaşartürk, F., Ayhan, B. ve Bozkuş, T. (2017). Hentbolcuların spora özgü başarı motivasyonu ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 3 (Special Issue 2): 83-94.

Öztürk, M. E. ve Yaşar, A. (2018). İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Katılımına Yönelik Ana Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından. *Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon*.

Öztürk, M. E. ve Yaşar, A. (2018). İmam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik ana baba tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20 (4): 23-33.

Şentürk K., (2019). Ortaokulda Öğrenim Gören Öğrencilerin ve Ebeveynlerinin Beden

Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.*

Şimşek, (2005). Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailenin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (2005 Eskişehir Örneği). *Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.*

Tutal, V. (2011). İlköğretim öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öđrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 142-153.

Yaldız, S. (2013). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersine Yönelik Öğrenci ve Ana-Baba Tutumları. *Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.*

Yaldız, A. S., ve Özbek, O. (2018). İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (1): 75-82.

Yaşartürk, F. (2013). Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Eđilimlerinin Belirlenmesi Bartın İli Örneği. *Yüksek Lisans Tezi . Gazi Üniversitesi, Ankara.*

Yılmaz A, (2016). Lise Öğrencilerinin Ders Dışı Sportif Etkinliklere Katılımlarına Yönelik Ebeveyn Tutum ve Görüşleri. *Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.*